ВИСНОВОК

рецензента, кандидата педагогічних наук, доцента
Степанової Людмили Павлівни
про дисертаційне дослідження **Лі На**
на тему «**Формування трансфесійної готовності майбутніх учителів музичного мистецтвадо диригентсько-хорової діяльності**»,
подане на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії
за спеціальністю 014 Середня освіта. Музичне мистецтво.

Актуальність дослідження Лі На обумовлюється завданнями освітньої галузі сьогодення, які визначаються необхідністю на сучасному етапі суспільного розвитку перегляду концептуальних основ підготовки фахівців. При цьому акцентується прагнення особистості до самовдосконалення, що передбачає використання нових видів міжпрофесійної діяльності. Таким чином, тема дисертаційного дослідження Лі На щодо формування трансфесійної готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до диригентсько-хорової діяльності знаходиться у площині розв'язання актуальної проблеми мистецької освіти, оскільки пов'язана з формуванням принципово нового типу сучасного педагога-музиканта.

У ВСТУПі обґрунтовано актуальність теми дослідження, окреслено сучасний стан розробленості поставленої проблеми, розкрито категоріально-понятійний апарат, визначено мету, завдання та методи дослідження.

У дисертації розкрито специфіку трансфесійної готовності студентів факультетів мистецтв до продуктивно-творчої діяльності, здійснено науковий аналіз проблеми. Результатом проведеного аналізу стало авторське розуміння досліджуваного феномена (як трансфесійної готовності в якості динамічної синергетичної системи, що інтегрує у своїй структурі ряд компонентних складових, які, взаємодоповнюючи один одного й у такий спосіб підсилюючи усю систему в цілому, утворюють вектор психологічно-особистісної спрямованості на ефективне фахове провадження майбутнім вчителем музичного мистецтва в загальноосвітній школі диригентсько-хорової діяльності).

На схвалення заслуговує і логіка авторського розуміння його компонентної структури. Ґрунтуючись на авторському визначенні досліджуваного феномена, структура трансфесійної готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до диригентсько-хорової діяльності, інтегрує наступні змістові компоненти: *мотиваційно-цільовий компонент,* відповідний психологічній готовності, що віддзеркалює усвідомленість студентами власної психологічно-особистісної спрямованості на ефективне провадження вокально-хорової діяльності згідно до мотиваційно-процесуального характеру досліджуваного феномену в контексті психології мотивації особистості; *інтегративно-полікомпетентнісний компонент,* відповідний фаховій готовності, що уможливлює трансдисциплінарний характер фахової підготовки студентів факультетів мистецтв, яка забезпечує набуття ними комплексу інтегрованих компетентностей та компетенцій диригента-хормейстера, виконавця-музиканта, вчителя-методиста у галузі музичного мистецтва, організатора шкільних хорових колективів, керівника-управлінця, відповідального як за творчі аспекти діяльності такого колективу, так і за безпосередньо практичні аспекти його функціонування тощо; *ціннісно-смисловий компонент,* відповідний особистісній готовності, що підводить аксіологічне особистісно-смислове підґрунтя під фахову музично-педагогічну, диригентсько-хорову, мистецтвознавчу, методичну підготовку, актуалізуючи продуктивне мислення, здатність до комплексного вирішення проблемних ситуацій диригентсько-хорової діяльності.

Відповідно до вищезазначених структурних компонентів дисертанткою було визначено критерії та показники сформованості трансфесійної готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до диригентсько-хорової діяльності: *міру усвідомленості студентами власної психологічної траєкторії на розширення комплексу секторів хормейстерської роботи як основи її максимальної результативності; ступінь сформованості в майбутніх учителів музичного мистецтва фахової полікомпетентності; міру усвідомленості студентами аксіологічного базису вокально-хорової діяльності як важливого чинника досягнення високих особистісних і професійних стандартів.*

Педагогічний потенціал фахового навчання щодо формування трансфесійної готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до диригентсько-хорової діяльності розкрито авторкою з урахуванням характерних рис означеної готовності і базується на: системно-синергетичному, інтегративному, трансдисциплінарному, компетентнісно-діяльнісному та акмеологічному підходах.

Заслуговує на увагу проведений у дослідженні функціональний аналіз, що дозволив визначити функції – пізнавальну, смислотворчу, адаптивну, прогностичну, ціннісно-орієнтаційну, інтегративну, інформаційно-комунікативну, трансформаційну, охарактеризованих у взаємозв'язку, що, разом з визначеними педагогічними умовами, розглядаються дисертанткою як важливий чинник результативності запропонованої моделі і забезпечують процес реалізації методики формування трансфесійної готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до диригентсько-хорової діяльності.

Дисертанткою визначено наступні педагогічні умови: стимулювання вокально-виконавського навчання інтерактивними засобами; усвідомлення наявності особистісно-творчого потенціалу студентів факультетів мистецтв у досягненні мети навчальної діяльності;актуалізація здатності майбутніх учителів музичного мистецтва до виконавського самоаналізу.

Основою для розробки та реалізації авторської методики став проведений констатувальний експеримент, який надав можливість авторці продіагностувати рівні сформованості трансфесійної готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до диригентсько-хорової діяльності та надати їм якісні характеристики.

Варто відзначити діагностичний інструментарій, основу якого склали евристичні методи online-тестування, анкетування, інтерв'ювання, бесіди, методи діагностичного вербального та письмового опитування, діагностично-творчі завдання. Педагогічна діагностика під час констатувального експерименту засвідчила значне переважання низького й середнього рівнів над високим рівнем сформованості трансфесійної готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до диригентсько-хорової діяльності.

На формувальному етапі експерименту впроваджувалася 3-етапна авторська методика згідно до створеної методичної моделі, (*спрямувально-активізуючий, трансдисциплінарно-поглиблюючий, фундаментально-рефлексивний* етапи). На першому, *спрямувально-активізуючому,* етапі запроваджувалися методи мотивації мистецького навчання (дискусійні, симуляційно-ігрові, інсценізаційні, заохочувальні), поєднані із образно-демонстраційними, вербальними, інтерактивними методами та прийомами.

Другий, *трансдисциплінарно-поглиблюючий* етап спрямований дисертанткою на оволодінню студентами комплексом інтегрованих компетентностей диригента-хормейстера, музиканта-вокаліста, інтерпретатора, вчителя-методиста у галузі музичного мистецтва, організатора шкільних хорових колективів,керівника-управлінця, відповідального як за творчі аспекти діяльності такого колективу, так і за безпосередньо практичні аспекти його функціонування тощо. У його перебігу виділяємо евристичні, бінарні, інтерпретаційні методи, тренінги трансфесійної ерудованості, методи вокально-хорового вправляння.

На третьому, *фундаментально-рефлексивному,* етапі було впроваджено рефлексивно-орієнтовану технологію формування трансфесійної готовності студентів факультетів мистецтв у процесі диригентсько-хорової діяльності. Заслуговують на увагу тренінги креативності мислення, методи рефлексивного самоаналізу та самооцінювання, поєднані із вербальними та теоретичними методами, оскільки експериментальна робота на цьому етапі була спрямована на розбудову в майбутніх учителів музичного мистецтва аксіологічного базису трансфесійної диригентсько-хорової діяльності.

Результати контрольного експерименту представлено у вигляді якісного та кількісного аналізу динаміки зростання показників досліджуваного феномена у контрольній та експериментальній групах. Порівняльний аналіз математичних обчислень доводить ефективність запропонованої поетапної методики формування трансфесійної готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до диригентсько-хорової діяльності.

Висновки, в яких простежується відповідність між метою, завданнями та результатами дослідження, визначають його актуальність, новизну, теоретичну і практичну цінність. Беззаперечною є практична цінність розробленої методики формування трансфесійної готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до диригентсько-хорової діяльності, яка може екстраполюватися в різні види фахової діяльності майбутніх учителів музичного мистецтва.

Структура дисертації є традиційною для викладу тексту педагогічних досліджень. Ґрунтовність висвітлення досліджуваної проблеми підтверджена аналізом достатньої кількості першоджерел. Результати дослідження є достатньо апробованими і повною мірою відображені в публікаціях автора.

ВИСНОВОК. Дисертація **Лі На** на тему «**Формування трансфесійної готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до диригентсько-хорової діяльності**» є цілісним завершеним дослідженням, що відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року №44 і може бути подане до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

Рецензент
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри хорового диригування
та теорії і методики музичної освіти
факультету мистецтв
імені Анатолія Авдієвського
УДУ імені Михайла Драгоманова

Степанова І.П.

Підпис Степанової І.П.
Засвідчую
Підпис _____
« ____ » _____ 20 ____ р.